

((Gre=))Leï((de=)) bomen

IN ONZE SERIE OVER DE OPKWEK VAN
VERSCHILLENDE SOORTEN LEIBOMEN,
ZULLEN WE DITMAAL
HOOGKROONBOMEN OF
VAASVORMBOMEN BEHANDELEN.

Bij deze vormen van opkweek kunt u bomen vormen al dan niet met korte (laag) tot hoogstam.

Ze zijn ervoor om mee te experimenteren, u kunt ze hoog maken, laag houden, breed laten uitgroeien tot smalle bomen. U moet er wel rekening mee houden dat perebomen van nature al hoger uitgroeien dan appelbomen die breed uitgroeien.

Maar indien u ze optijd en goed onderhoudt door middel van snoei en vorming zal het weinig problemen opleveren welke fruitsoort u ook kiest.

Werden in vroegere tijden alle bomen opgekweekt als hoogstammen waarbij de kroon altijd hoog was, nu hebben we inzichten dat we de bomen in allerlei vormen kan opkweken.

Bloeiende vrij platte vaasvorm

Typische vaasvormboom

Als grote voordeel van een hoge kroon kunnen we stellen dat die relatief weinig onderhoud behoeft, redelijk snel vruchten voortbrengt en eenvoudig te vormen is. Er moet bij het planten wel een stevige paal bij de boom komen te staan.

Als nadeel is er weer dat vruchten moeilijker te oogsten zijn door de vooral op latere leeftijd grotere hoogte van de boom, dit geldt ook voor het onderhoud, men zal vaker op een ladder moeten. Ook zal de boom goed gesnoeid moeten worden anders zal de kroon al snel te dicht worden waardoor het binnenste van de kroon te weinig belichting kan krijgen, maar dit zijn zaken die te verhelpen zijn.

Men kan voor de opkweek van deze vormen zwakgroeiende bomen nemen maar ook sterk groeiende bomen, met bomen hier bedoelen we dan zwak- of sterkgroeiende onderstammen.

Als plantmateriaal nemen we een boom die past zoals we ons de opkweek voorstellen, als u een meervertakte boom hebt bij het planten kan dat een voorsprong geven van enkele jaren. Wij gaan hier uit van een éénjarige boom die niet of weinig vertakt is.

In het eerste jaar na het planten wordt de boom ingekort al gelang naar de hoogte van de boom die wij denken te verkrijgen. Dat wil zeggen voor een struik (laagstam) korten we deze boom in de winter in tot op 80 cm vanaf de bodem, voor een latere halfstam nemen we 150 cm en voor een hoogstam een 200 cm hoogte.

Is het plantmateriaal erg dun dan zal de verlengenis die hieruit groeien enkele malen ingekort moeten worden om tot een stam te komen die voldoende dikte en stevigheid bezit.

In de nu volgende zomer laat u vijf scheuten aan de stam groeien, let er wel op dat die scheuten op onregelmatige afstanden aan de stam ontspruiten. Zie hiervoor de tekening hiernaast. U bereikt hiermee dat de kroon mooier verdeeld wordt later en dat de kroon op latere leeftijd niet zo sneller uiteenscheurt.

Andere ontstane scheuten worden geheel verwijderd. Enkele scheuten onder de gewenste takken worden op 5 - 7 blaadjes getopt om voldoende zuigkracht in de boom te houden, hierdoor zal de stam sneller dikker uitgroeien. Dit doen we vooral als de vijf scheuten wat aan de dunne kant zijn.

Indien de 5 scheuten te steil staan ten opzichte van de stam kunnen we die wat uitbuigen in de stand die wij voorstaan. Dit kan het best plaatsvinden met lange tonkinstokken die wij in de goede schuine stand in de bodem zetten en hier de scheuten aanbinden zodat ze in de goede schuine stand zullen groeien. Nadat de takken volledig na jaren zijn uitgegroeid kunnen deze dan weer verwijderd worden, de scheuten blijven dan in de goede richting staan. Ook kunt u de tonkinstokken na elk jaar omhoog vastbinden voor een mooie optisch aanblik.

In de er nu op volgende winter zal ons boompje er zo uitzien. De middelste scheut worden op zo'n 30 cm boven de aanzet ingekort, de andere op gelijke hoogte van de middelste scheut. Zo krijgen we een mooie horizontaal verlopende bovenkant van de boom.

De scheuten worden gesnoeid op een naar buiten wijzend oog om de volgende verlengenis in de goede richting te laten groeien.

Alle verlengnissen van de vijf scheuten worden aangebonden aan de tonkinstokken om een zo schuin mogelijke groei van die scheuten te verkrijgen.

Ook worden de vijf groeiende takken zo gepositioneerd dat deze in een gelijke positie staan zodat het een mooi harmonisch geheel vormt (de takken staan evenwijdig uiteen).

Zijscheutjes die ontstaan aan de vijf takken en naar de binnenzijde van de boom groeien worden geheel verwijderd, zij-scheutjes die van die takken naar de buitenzijde groeien worden eerst op 6 - 8 blaadjes ingekort. Ook de onderste zuig-scheuten worden ingekort.

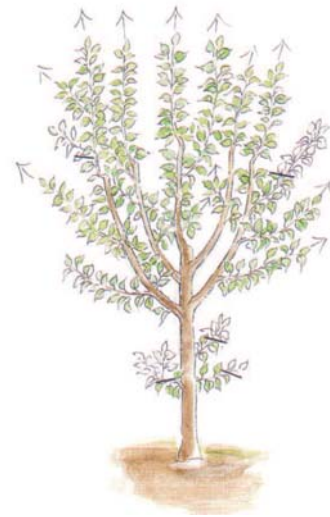
De nu volgende zomermaanden gaan de boom verder behandelen.

We laten de vijf scheuten zich verder ontwikkelen, verwijder hiervoor in het binnenste van de boom alle scheutjes die naar binnen groeien.

Scheutjes die naar buiten wijzen laten we staan om de groei erin te houden.

Aan de vijf hoofdscheuten laten we verlengenissen die naar buiten staan onaangeroerd, hebben er zich meerdere verlengenissen aan het eind van die scheuten gevormd wordt die verlengenis aangehouden die naar buiten wijst en het sterkst is.

Zijn er van die verlengenissen er enkele of er maar één van die langer als de andere groeit, dan worden deze gelijk gehouden zoals de kortste.

In de nu komende winter worden de verlengenissen op 35-40 cm van de aanzet teruggesnoeid op een naar buiten wijzend oog.

Aan elke verlengenis laten we één of twee scheuten staan die zo'n 40-50 cm lang mogen worden, de toppen hiervan worden wel altijd gekort.

Dit worden de toekomstige zijtakken die de vruchten gaan dragen.

We zorgen ervoor dat die zijtakken ordentelijk rond de kroon staan.

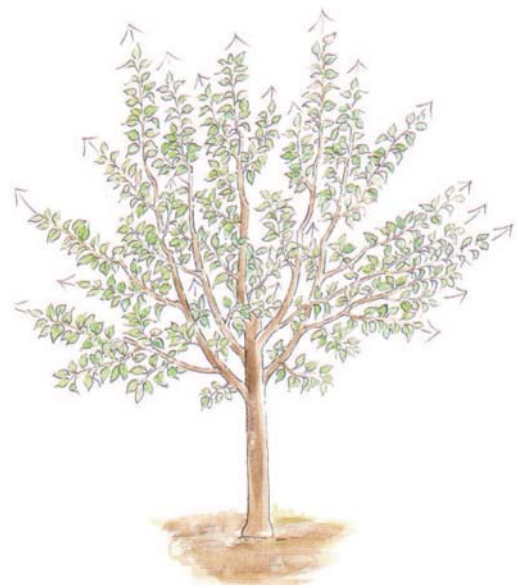
Kleine andere scheutjes laten we staan en die korten we in tot maximaal 20 cm.

In de nu volgende zomer laten we de vijf verlengenissen staan zoals ook het jaar daarvoor.

Ook de hieraan weer opnieuw uitgroeïende scheuten worden aangehouden, alleen enige scheutjes die in het binnenste van de boom groeien worden verwijderd.

Ook die scheutjes die elkaar beconcurreren.

In de winter van het vierde jaar na het planten wordt de terug snoei van de verlengenissen uitgevoerd zoals in het vorige jaar. Ook worden weer één of twee nieuwe verlengenissen aan elke zijtak aangehouden zonder dat deze elkaar in de weg zitten. Ze worden weer gelijk gehouden. Zijscheutjes worden weer netjes uitgezocht die in de goede richting groeien anders worden ze verwijderd. Van de zijscheutjes die het vorig jaar gegroeid zijn worden alleen de zwakste die gelijk groeien aangehouden, de andere verwijderen we. De nieuwe uitlopers aan de zijtakken worden weer op gelijke hoogte gehouden tot maximaal 40-50 cm. Alle rechtop groeiende scheuten worden verwijderd. Het centrum van de kroon moet eruit zien als een soort trechter zonder sterke (dikke) zijtakken, wel zijscheutjes (dunne scheutjes voor vruchthout). De zijtakken wijzen steeds iets schuin naar buiten toe.

Inde volgende jaren wordt alles steeds herhaald tot we de gewenste hoogte van de kroon hebben bereikt. De takken worden dan op gelijke hoogte gehouden om zo een mooie gelijke kroon te verkrijgen. Alle takken en zijscheutjes worden steeds in de goede richting geleid. De nieuwe verlengenissen elk jaar niet langer dan 40-50 cm laten worden om ze goed van vruchthout te laten voorzien. Scheuten die in het binnenste van de kroon naar binnen toe groeien worden steeds verwijderd.

Mooie appelboom met vruchten van het ras Schoone van Boskoop. De boom volgens de beschrijving van bovenstaand artikel zou de kroon juist anders om moeten hebben, smal van onderen en breed van boven.

